

Міністерство освіти і науки України
Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського

ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД І СУЧАСНІСТЬ

**Матеріали
XXVII наукової конференції
здобувачів вищої освіти**

Випуск 40

Одеса – 2021

4. Клейн Л. С. Новая Археология (критический анализ теоретического направления в археологии Запада). Донецк: ДНУ, 2009. 393 с.
5. Deetz J. Invitation to archaeology. NY.: The Natural History Press, 1967. 148 p.

ВАЖЛИВІСТЬ ПРОФЕСІЇ ЛІКАРЯ

Устіч Ю.

Лікарська допомога – це найнеобхідніше заняття на планеті. Люди з давніх часів почали вивчати медицину. Людський організм так і залишився не вивчений до кінця. Можливо, людина може прожити дві сотні років і зберегти працездатність, а може в неї можна впровадити ген, який позбавить організм від будь-яких захворювань. Лікар – одна з найблагородніших професій, і як казав А. П. Чехов, вона вимагає чистоти душі і помислів. Треба бути ясным розумово, чистим морально і охайним фізично. Тому виділяють такі професійні риси лікаря: зовнішні та психологічні.

Професія лікаря вимагає високої внутрішньої етичної культури. Ми іноді припускаємо психологічної помилки, коли нехтуємо зовнішнім виглядом лікаря чи медичної сестри, брутальністю їхніх манер, невмінням розмовляти. Але чи існують ознаки чи первісний код спілкування, за якими у хворого складається перше враження про медичного працівника. Причому майже у 80% випадків думка про людину, довіра до неї будується саме на підґрунті першого враження, свідомого чи підсвідомого. Доцільно, аби медик не був за стилями одягу та поведінкою ані ультра модним, ані надто старомодним, бо будь-яка зайвість не проходить повз увагу хворого й певним чином психологічно непокоїть його; зокрема, аж ніяк не пасує лікарю паління. [1, с. 596]

Компетентність та сумлінність. Суспільна значущість і складність професійних обов'язків лікаря вимагають від нього високого рівня професійної підготовки, фундаментальних знань теорії та практики медицини, опанування навичками, тактикою, відповідними методами та прийомами лікарської діяльності. Лікар повинен підтримувати й удосконалювати свої знання та навички, докладати необхідних зусиль до професійного самовдосконалення на рівні сучасного стану медицини. У своїй роботі лікар має керуватися сучасними стандартами обстеження та лікування Він зобов'язаний, незалежно від сфери своєї переважної спеціалізації, якщо така має місце, бути компетентним у загально-медичних питаннях. [3, с. 247]

Чесність та порядність. Лікар повинен як у своїй професійній діяльності, так і у приватному житті бути чесним і порядним, не вдаватися до омани, погроз, шантажування, підкупу, використання для досягнення своїх професійних чи особистих цілей тяжких матеріальних чи особистих обставин пацієнтів (суб'єктів діяльності у сфері охорони здоров'я). Він зобов'язаний поважати права, законні інтереси, честь, гідність, репутацію та почуття осіб, з якими працює та перебуває в інших відносинах. [1, с. 597] Будь-яка угода між лікарями, між лікарями та фармацевтичними, медичними працівниками та іншими фізичними або юридичними особами на шкоду хворого заборонена. [3, с. 248]

Етичність у взаєминах з лікарями. Взаємини між лікарями (медичними працівниками) повинні будуватися на підставі колегіальності, рівноправності, чесності, справедливості, порядності, а також готовності передати свої професійні знання та досвід. Лікарям слід допомагати один одному. У разі виникнення розбіжностей між колегами необхідно шукати шлях їх усунення, у разі потреби – за посередництвом етичного комітету відповідної професійної асоціації. [3, с. 249]

Співчуття і співпереживання. У людей зі слабкою волею захворювання може призвести до стану пасивності, депресії. У людей з сильною волею спостерігається прийняття і впровадження в життя рішень, спрямованих як на боротьбу з хворобою та раціональне пристосування до життя, так і на розвиток надцінних і маячних ідей. Важливим психологічним моментом повинно бути підтримання у пацієнта надії на успіх лікування. Емоційне обнадіювання має поєднуватись з поясненням хворому основних типів перебігу захворювання. Це застереже хворого від розчарувань у лікуванні при можливому погіршенні його стану. Пацієнт знатиме, що деяке загострення захворювання закономірне, передбачене лікарем і що воно не стане на перешкоді сприятливого перебігу хвороби. [1, с. 598]

Майбутній медик має розуміти значимість основоположних якостей лікаря-професіонала і прагнути цього. Звичайно, це дуже непросто, адже вчитися важко і слід досягнути багато практики.

Повертаючись до реалій сьогодення, стан справ у теперішній вітчизняній медицині можна охарактеризувати як незадовільний. Галузь здоров'я потребує професійного реформування. Отже, вимога щодо повернення людям у білих халатах належного статусу у суспільстві, створення для них належних умов праці, підвищення заробітної плати – найважливіші показники задля пріоритетності медицини. [4, с. 105]

Найважливішою і головною особливістю професії лікаря є те, що об'єктом його діяльності є людина, її здоров'я і життя. Оскільки за змістом статті 3 Конституції України «Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю», то і фахівці, які забезпечують охорону життя і здоров'я громадян,

мають займати відповідне – пріоритетне місце в ієрархії існуючих у державі видів професійної діяльності. [2]

Здоров'я – універсальна цінність людини, настільки ж важлива, як щастя та благополуччя. Воно має важливе значення в житті кожної людини, це ключовий аспект національної безпеки, воно визначає можливості досягнення індивідуального і суспільного добробуту та благополуччя, перспективи стійкого розвитку. У сучасних умовах значення здоров'я суттєво переосмислюється з урахуванням розуміння його як невід'ємного права людини, з точки зору існуючих загроз і викликів, зростаючих вимог до якості здоров'я, технологічних і фінансових можливостей його забезпечення.

Здоров'я людей повинно бути пріоритетом будь-якої країни. Кожна країна зобов'язана прагнути до побудови найкращої та найбільш справедливої системи охорони здоров'я, яка дозволяла би максимально охопити населення доступними медичними послугами високої якості. Суспільству слід прагнути законодавчо на рівні держави визначити важливість охорони здоров'я громадян. [5]

Отже, медицина – це тернистий шлях, а професія лікаря – це унікальна і водночас найважливіша професія, тому що саме вона рятує людські життя.

1. Варій М. Й. Загальна психологія: Підручник. Київ: «Центр літератури», 2009. 1007 с.
2. Конституція України: Верховна Рада України від 28.06.1996 р. *Відомості Верховної Ради України* від 23.07.1996. № 30.
3. Назар П. С., Віденський Ю. Г., Грандо О. А. Основи медичної етики. Київ: Здоров'я, 2002. 344 с.
4. Пашков В. М. Правове забезпечення реформування сфери охорони здоров'я. *Український медичний часопис*. 2017. № 2. С. 102 - 107.
5. Устінов О. В. Роль та місце лікаря в сучасному суспільстві// <https://www.umj.com.ua/article/65012/rol-ta-misce-likarya-v-suchasnomu-suspilstvi-za-materialami-vistupu-ministra-oxoroni-zdorov-ya-ukraini-raisi-bogatirovoi>